Endret 07.06.13
Erstatter dato 26.01.09

SIKKERHETSDATABLAD
WEST SYSTEM 206 HARDENER

I henhold til forordning (EF) nr. 1907/2006

PUNKT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn	WEST SYSTEM 206 HARDENER
Produktnr.	206
Deklarasjonsnr.	050204

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen og ikke anbefalt bruk

Identifiserte bruker	Herder

1.3. Detaljer om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	WEST SYSTEM Norge A/S Fyrstikkabakken 2 0667 OSLO NORWAY 47 22233500 47 22180604 firmapost@westsystem.no

1.4. Nødtelefon

+44 (0)1794 521111 (08:30 - 16:30, Mon - Fri)

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering (1999/45)	Xn;R21/22. C;R34. R43. R52/53.

2.2. Merkingselementer

Inneholder

POLYOXIPROPYLENDIAMIN
3,6,9-TRIAZAUNDECAN-1,11-DIAMIN
3-AZAPENTAN-1,5-DIAMIN

Faremerking

Etsende

Helseskadelig

Risikosetninger

R21/22	Farlig ved hudkontakt og svelging.
R34	Etsende.
R43	Kan gi allergi ved hudkontakt.
R52/53	Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Sikkerhetssetninger

S1/2	Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn.
S46	Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
S24/25	Unngå kontakt med huden og øynene.
S26	Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.
S36/37/39	Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S45	Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
S60	Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall.

2.3. Andre farer

PUNKT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Blandinger

POLYOXIPROPYLENDIAMIN		30-60%
CAS-nummer: 9046-10-0	EF-nr.:	

Klassifisering (1272/2008)	Klassifisering (67/548)
Ikke klassifisert.	Xn;R21/22. C;R34.

3,6,9-TRIAZAUNDECAN-1,11-DIAMIN		10-30%
CAS-nummer: 112-57-2	EF-nr.: 203-986-2	

Klassifisering (1272/2008)	Klassifisering (67/548)
Acute Tox. 4 - H302	C;R34
Acute Tox. 4 - H312	Xn;R21/22
Skin Corr. 1B - H314	R43
Skin Sens. 1 - H317	N;R51/53
Aquatic Chronic 2 - H411	

TETA, REAKSJONSPRODUKT MED PROPYLENOKSID		5-10%
CAS-nummer: 26950-63-0	EF-nr.:	

Klassifisering (1272/2008)	Klassifisering (67/548)
Ikke klassifisert.	Xi;R36.

3-AZAPENTAN-1,5-DIAMIN		5-10%
CAS-nummer: 111-40-0	EF-nr.: 203-865-4	

Klassifisering (1272/2008)	Klassifisering (67/548)
Acute Tox. 4 - H302	C;R34
Acute Tox. 4 - H312	Xn;R21/22
Skin Corr. 1B - H314	R43
Skin Sens. 1 - H317	

3,6-DIAZAOKTAN-1,8-DIAMIN		< 1
CAS-nummer: 112-24-3	EF-nr.: 203-950-6	

Klassifisering (1272/2008)	Klassifisering (67/548)
Acute Tox. 4 - H312	C;R34
Skin Corr. 1B - H314	Xn;R21
Skin Sens. 1 - H317	R43
Aquatic Chronic 3 - H412	R52/53

Hele teksten for alle R- og H-setninger er vist i pkt. 16.

PUNKT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

Inntak

Fremkall ikke brekning. Skyll straks munnen og drikk rikelige mengder vann (200-300 ml). Kontakt lege.

Hudkontakt

Ta straks av tilsølte klær og vask huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer etter vask.

Øyekontakt

Skyll straks øynene med rikelig vann mens øyelokkene løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege.

4.2. Viktigste symptomer og effekter, både akutte og forsinkede

Innånding

Irritasjon i øvre luftveie.

Inntak

Kan forårsake etseskader i munnhule og svelg.

Hudkontakt

Etseskader kan forekomme. Allergisk utslett.

Øyekontakt

Meget sterk irritasjon av øyne og slimhinner, inkludert etsing og tåredannelse.

4.3. Angivelse av øyeblikkelig legehjelp og spesiell behandling som kan være nødvendig

Behandle symptomatisk.

PUNKT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Brannslukkingsmidler

Karbondioksid (CO_2). Tørrkjemikalier, sand, dolomitt e.l. Skum. BRUK IKKE vann hvis det kan unngås.

5.2. Særlige farer som stoffet eller blandingen kan forårsake

Særlige farer

Ved brann kan det dannes giftige gasser. Ved brann dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO_2). Oksider av: Nitrogen.

5.3. Råd for brannmannskap

Særlige Brannslukkingstiltak

Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Bruk vannspray til å avkjøle beholdere. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket. Hold avrenningsvann borte fra kloakk og vannkilder. Grøft (lag diker) for å kontrollere vannavrenning.

Verneutstyr til slukkingspersonale

Ta hensyn til evt. andre kjemikalier ved valg av verneutstyr. Bruk bærbart åndedrettsvern og fullt verneutstyr ved brann.

PUNKT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige sikkerhetstiltak, personlig verneutstyr og nødprocedyrer

Ved søl: Vær oppmerksom på glatte gulv og overflater. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk verneklær som beskrevet i punkt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.

6.2. Miljøbeskyttelsestiltak

Unngå utslipp i miljøet. Må ikke ledes ut i avløp, jord eller vannløp. Samle opp søl/spill i sand, jord eller annet egnet absorberende materiale. Produktet bør ikke kastes i naturen, men samles opp og avleveres etter avtale med lokale myndigheter.

6.3. Metoder og utstyr til oppdemning og opprydning

Bruk nødvendig verneutstyr. Stopp lekkasje hvis mulig uten risiko. Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Beholdere med oppsamlet spill skal være nøye merket med innhold og faresymbol. Avrenning eller utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er forbudt. Spyl området rent med mye vann. Husk faren for at underlaget kan bli glatt.

6.4. Henvisning til andre punkter

Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.

PUNKT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå søl og kontakt med huden og øynene. Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Unngå innånding av damper.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, herunder eventuell inkompatibilitet

Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt, svalt og godt ventilert sted. Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild. Oppbevares adskilt fra mat, fôr, gjødningsmidler og andre sensitive materialer. Beskytt mot lys, også mot direkte sollys. Oppbevares adskilt fra: Syrer. Alkalier. Oksiderende materiale.

Lagringskategori

Lagres i kjemikalierom.

7.3. Spesifikke slutt-bruksområder

Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Navn	STD	Admin. Normer		Admin. Normer		Anm.
3,6-DIAZAOKTAN-1,8-DIAMIN	AN	1 ppm	6 mg/m3			A
3-AZAPENTAN-1,5-DIAMIN	AN	1 ppm	4 mg/m3			A, H

AN = Administrative normer.
A = Stoffer som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt har anmerkningen A.
H = Stoffer som kan tas opp gjennom huden er merket med H.

8.2. Eksponeringskontroll

Verneutstyr

Prosessforhold

Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.

Tekniske tiltak

All håndtering skal foregå på godt ventilert sted.

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Maske med filter mot organiske damper.

Håndvern

Bruk vernehansker. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid. Det angitte hanskematerialet og gjennombruddstid er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider

Øyevern

Bruk sprutsikre vernebriller dersom det er mulighet for direkte øyekontakt.

Hygienetiltak.

Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Vask straks tilsølt hud med såpe og vann. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.

Hudvern

Bruk forkle eller vernedrakt ved fare for sprut.

PUNKT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende	Klar væske
Farge	Lys (eller blek) Ravgul
Lukt	Amin.
Løselighet	Litt oppløselig i vann.
Relativ tetthet	1.01 20
Viskositet	125 mPas 25
Flammepunkt (°C)	> 100 CC (Lukket kopp).

9.2. Andre opplysninger

Ingen.

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Ikke kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

10.5. Inkompatible materialer

Materialer Som Skal Unngås
Sterke syrer. Sterke baser. Sterke oksiderende stoffer.

10.6. Farlige spaltningsprodukter

Ved brann kan det dannes giftige gasser. Ved brann dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO_2). Oksider av: Nitrogen.

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om toksikologiske virkninger

Innånding
Kan irritere luftveier/lunger.

Inntak
Farlig ved svelging. Etsende. Kan gi alvorlig indre skade.

Hudkontakt
Kan gi allergi ved hudkontakt. Farlig ved hudkontakt. Etsende. Kan gi hudirritasjon/eksem.

Øyekontakt
Kan forårsake etseskade på øynene.

Opptaksvei
Hud- og/eller øyekontakt. Inntak/svelging. Innånding.

Målorgan
Hud Øyne Mage-tarm-kanalen,

Medisinske Symptomer
Irritasjon i øvre luftveie. Hudirritasjon. Hudkontakt kan gi: Allergisk utslett. Øyekontakt kan gi: Meget sterk irritasjon av øyne og slimhinner, inkludert etsing og tåredannelse. Kan forårsake ubehag ved svelging.
Medisinsk Informasjon
Hudlidelser og allergier. Personer med utslett henvises til hudspesialist for undersøkelse av allergisk eksem. Sprut i øyet krever undersøkelse av øyelege.

Toksikologisk informasjon for ingredienser.

3-AZAPENTAN-1,5-DIAMIN (CAS: 111-40-0)

Akutt toksisitet:
Akutt Toksisitet (Oral LD50)
1.08 mg/kg Rotte

Akutt toksisitet:

Akutt Toksisitet (Oral LD50)

1716 mg/kg Rotte

Akutt Toksisitet (Dermal LD50)

1465 mg/kg Kanin

PUNKT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Økotoksisitet

Produktet inneholder et stoff som er giftig for vannorganismer, og som kan medføre skadelige langtidseffekter i vannmiljøet.

12.1. Toksisitet

Produktet inneholder et stoff som er giftig for vannorganismer.

Miljøopplysninger for ingredienser.

3,6,9-TRIAZAUNDECAN-1,11-DIAMIN (CAS: 112-57-2)

LC 50, 96 T, Fisk, mg/l

420

EC 50, 48 T, Dafnia, mg/l

24.1

IC 50, 72 T, Alger, mg/l

2.1

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Nedbrytbarhet

Data ikke tilgjengelig.

12.3. Bioakkumuleringspotensial

Bioakkumulerings- potensial

Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet:

Ikke kjent.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen kjente.

PUNKT 13: INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn ikke tillatt. Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter.

PUNKT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

Un-Nr., Veitransport	2735
Un-Nr., Sjøtransport	2735
Un-Nr., Flytransport	2735

14.2. UN-forsendelsesnavn (UN proper shipping name)

Godsbeskrivelse	AMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (POLYOXYPROPYLENEAMINE, TETRAETHYLENEPENTAMINE)

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR-Klasse	8
ADR-Klasse	Klasse 8: Etsende stoffer.
ADR-Etikettnr.	8
IMDG-Klasse	8
ICAO-Klasse	8

Transportetiketter

14.4. Emballasjegruppe

ADR Pakkegruppe	III
IMDG-Pakkegruppe	III
Pakkegruppe, Lufttransport	III

14.5. Miljøfarer

Miliøskadelig Stoff/Marin Forurensning
Nei.

14.6. Spesielle forholdsregler for brukeren

EMS	F-A, S-B
Hazchem-Kode	2X
ADR-Farenr.	80
Tunnelbegrensningskoder	(E)

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: OPPLYSNINGER OM FORSKRIFTER

15.1 Forskrifter/regelverk for stoffer eller blandinger i forhold til sikkerhet, helse og miljø

EU-Direktiver

Europaparlaments- og rådsforordning nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger og om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006, med endringer. Euporaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2001 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europæisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.

15.2. Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Ingen kjemikaliesikkerhetsvurdering er gjennomført.

PUNKT 16: REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

Endret	07.06.13
Erstatter dato	26.01.09
DATABLADNR.	10569
Databladstatus	Godkjent.

Risikosetninger	
R34	Etsende.
R21/22	Farlig ved hudkontakt og svelging.
R21	Farlig ved hudkontakt.
R51/53	Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R36	Irriterer øynene.
R43	Kan gi allergi ved hudkontakt.
R52/53	Skadelig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Full Tekst For H-Setninger	
H302	Farlig ved svelging.
H312	Farlig ved hudkontakt.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H317	Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H411	Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Forbehold Om Ansvar

Opplysningene gjelder bare dette materialet og behøver ikke gjelde materialet brukt i kombinasjon med andre materialer eller i andre prosesser. Så langt selskapet kjenner til er informasjonen korrekt og pålitelig pr. den dato som er angitt. Det gis imidlertid ingen forsikringer eller garantier om at informasjonen er korrekt, pålitelig eller fullstendig. Det er brukerens ansvar å forsikre seg om at informasjonen er egnet for det tiltenkte formålet.